

בש"פ 4134/14 - מנשה מור, אריק מור נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4134/14

לפני: כבוד השופטת א' חיות

המבקשים: 1. מנשה מור
2. אריק מור

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות לערור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 10.6.2014 בעמ"י 15995-06-14 שניתנה על ידי כבוד השופטת ש' בן שלמה

בשם המבקשים: עו"ד דב גלעד כהן

החלטה

1. המבקשים וחשודים נוספים, בהם אחיהם של המבקשים, נעצרו ביום 27.5.2014 בחשד לביצוע עבירות שעניינן קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, השמטת הכנסה במזיד והלבנת הון. ביום 28.5.2014 הובאו המבקשים בפני בית משפט השלום בפתח תקווה (כבוד השופט ח' טרסי) במסגרת בקשה להארכת מעצר, ובית המשפט האריך את מעצרם עד ליום 5.6.2014. ביום 5.6.2014 נדונה בבית משפט השלום בנתניה בקשה שנייה להארכת מעצרם של המשיבים בשמונה ימים נוספים לצרכי חקירה. בית המשפט קבע כי ממכלול הנתונים שהוצגו בפניו עולה כי החשד כלפי המבקשים התעבה באופן משמעותי במהלך ימי החקירה וכי מתקיים חשד סביר לביצוע העבירות. באשר לאחיהם של המבקשים קבע בית המשפט כי מעמדו חמור פחות משל אחיו, אך כי קיימות אינדיקציות

המעידות על מעורבותו הישירה בביצוע העבירות. עוד קבע בית המשפט כי נוכח פעולות החקירה הנדרשות אין לומר כי ניתן לשחרר מי מן החשודים מבלי שיתעורר חשש ממשי לשיבוש הליכי חקירה. סימן שאלה מרכזי, כך ציין בית המשפט, עולה מפעולת חקירה מספר 4 אשר הוצגה לפניו, שאף שאין לחלוק על חשיבותה עולה השאלה מתי ניתן יהיה להשלימה והאם יהיה מקום להארכת מעצר נוספת בגינה. בהתחשב בכל הנתונים אשר הוצגו בפניו קבע בית המשפט השלום כי מעצרם של המבקשים ואחיהם יוארך בחמישה ימים נוספים, עד ליום 9.6.2014, בסופם "יהיה ניתן לקבוע מתוך יתר וודאות האם ולגבי מי נדרשים ימי מעצר נוספים".

ביום 9.6.2014 עתרה המשיבה בשלישית להארכת מעצרם של המבקשים, תוך שניתנה הסכמה לשחרור אחיהם ובית משפט השלום בנתניה הורה על שחרורו של האח בתנאי מעצר בית מלא עד ליום 16.9.2014. בהתייחסו לעניינם של המבקשים ציין בית המשפט כי צוות החקירה פועל באופן אינטנסיבי לקידומה ולמיצוייה ועל כן אין לבוא אליו בטרניה כלשהיא. עוד ציין בית המשפט כי פעילות נכונה של צוות החקירה הובילה להפחתה בחומרת החשש לשיבוש חקירה עם שחרורם של המבקשים, וכי המדובר בחקירה אשר ככל הנראה תימשך עוד פרק זמן נכבד ותדרוש משאבים משמעותיים. בנסיבות אלו, ולאחר שבית המשפט נתן דעתו לפעולות החקירה הנדרשות אשר פורטו בדו"ח סודי שהוצג בפניו, נקבע כי אין הצדקה להמשך החזקתם של המבקשים במעצר. בית המשפט ציין כי העדים שעתידיים להיחקר אינם מצויים במעגל הקרבה הראשון למבקשים וכי אין בזמינותם של המבקשים לחקירה בעת שהם שוהים במעצר כדי להצדיק את הארכתו לאחר שבועיים ימים. אשר לפעולת חקירה מספר 4, אותה הזכיר בית משפט השלום בהחלטתו מיום 5.6.2014 קבע בית המשפט כי המידע שהוצג בפניו לגבי מועד ביצועה של פעולה זו אינו קונקרטי דיו וכי היה ניתן לקדמה באופן נמרץ יותר. על כן, ומאחר שבביצוע פעולת חקירה זו כשבועיים לאחר פתיחת החקירה הגלויה עולה חשש לשיבוש חקירה שאינו תלוי ישירות במבקשים, קבע בית המשפט כי גם בהתייחס לעניין זה אין הצדקה להותרת המשיבים במעצר. אשר על כן הורה בית משפט השלום על שחרורם של המבקשים בתנאי מעצר בית מלאים בביתם עד ליום 26.6.2014 בשעה 16:00 בפיקוח נשותיהם ובתוספת הפקדה במזומן, התחייבות עצמית וערבות צד ג'.

2. על החלטה זו הגישה המשיבה ערר לבית המשפט המחוזי מרכז- לוד, ועררה התקבל. בית המשפט המחוזי (כבוד השופטת ש' בן שלמה) ציין בהחלטתו כי "לאחר שהוצגו בפני הדוחות הסודיים, הכוללים התייחסות לחומר הגולמי, לרבות הפעולות החיוניות לביצוע, במ/1 ובמ/2, לצד לוחות הזמנים והחשיבות למניעת שיבוש הליכים, רואה לקבל את הערר על מנת למנוע את אותו שיבוש...". עוד ציין בית המשפט כי הוא ער לעובדה שמדובר בבקשה שלישית להארכת מעצר, וכי היחידה החוקרת ביצעה הבחנה בין המבקשים לאחיהם בשים לב להיקף החשדות ולחלק המיוחס למבקשים. מטעמים אלו הורה בית המשפט המחוזי על הותרתם של המבקשים במעצר עד ליום 15.6.2014 בשעה 14:00.

3. מכאן הבקשה, בה טוענים המבקשים כי החלטת בית המשפט המחוזי להותירם במעצר פוגעת בזכויותיהם החוקתיות מעל למידה הדרושה וכי אין כיום כל הצדקה להמשך מעצרם. עוד טוענים המבקשים כי קיים פער בלתי נתפס בין החלטת בית משפט השלום להחלטת בית המשפט המחוזי, וכי הבעייתיות בפער זה מתחזקת נוכח העובדה שבית משפט השלום הוא שהכיר באופן מיטבי את עובדות התיק והוא שהיה חשוף לתמונה הכוללת העולה מהן. המבקשים מוסיפים וטוענים כי הותרתם במעצר לאחר שחרור אחיהם הינה חסרת היגיון שכן גם משחרורו טמון סיכון לשיבוש הליכי חקירה, וכי החלטה זו פוגעת בעיקרון השוויון. כן הם טוענים כי העדרו של מועד ברור לביצוע פעולת חקירה אינו יכול לשמש כנימוק להותרתם במעצר, קל וחומר בגדרי בקשה להארכת מעצר שלישית. כמו כן מציינים המבקשים כי בית משפט זה לא העמיד כללים יישומיים קונקרטיים לבחינת התקיימותה של עילת שיבוש הליכי חקירה.

4. דין הבקשה להידחות. ככלל תינתן רשות ערעור בגלגול שלישי רק במקרים בהם עולה מן הנסיבות שאלה

עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש (בש"פ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל, פסקאות 6-7 (17.4.2011)) וכן כאשר נסיבותיו הפרטניות של המקרה הינן חריגות ומיוחדות במידה המצדיקה מתן רשות ערר (בש"פ 4794/12 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 16 (25.6.2012); בש"פ 684/12 ברטלר נ' מדינת ישראל, פס' 10, (31.1.2012)). לא מצאתי כי המקרה דנן בא בגדר מקרים אלו. טענות המבקשים נטועות בעיקרן בנסיבות הקונקרטיות של עניינם ואלה כבר נדונו והוכרעו על ידי בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי. אין בידי לקבל את טענת המבקשים לפיה עילת המעצר שעניינה שיבוש הליכי חקירה "נותרה עלומה". אדרבה עילה זו נדונה ונבחנה שוב ושוב בבית משפט זה תוך התייחסות לנסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה (ראו למשל: בש"פ 6350/97 רוזשנטיין נ' מדינת ישראל (29.10.1997); בש"פ 11109/03 שקארנה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 350 (2004); בש"פ 10267/08 דבח נ' מדינת ישראל (4.12.2008); בש"פ 3095/06 מלכה נ' מדינת ישראל (11.4.2006)). כמו כן אין בידי לקבל את טענת המבקשים בעניין הפגיעה בזכותם לשוויון, בהינתן הפערים הקיימים בין המבקשים לבין אחיהם בהיקף החשדות, פערים שעליהם עמדו בית המשפט השלום ובית המשפט המחוזי כאחד.

יתר על כן, לא מצאתי כי קיימות במקרה דנן נסיבות חריגות או כי החלטת בית המשפט המחוזי פוגעת באופן חריג ובלתי מידתי בזכויות המבקשים עד כי יש הצדקה למתן רשות ערר לדיון שלישי בעניין מעצר הימים שנקבע להם. החלטתו של בית המשפט המחוזי מאזנת בין מכלול הנסיבות הרלוונטיות לעניין ובהן: יעילות התנהלותם של גורמי החקירה, פעולות החקירה החיוניות לביצוע ולוח הזמנים המשוער, חומר הראיות הקיים בתיק, היקף החשדות המיוחס למבקשים וכן העובדה שמדובר בהארכת מעצר שלישית. בשקלול הנסיבות כולן סבר בית המשפט המחוזי כי יש מקום להארכת מעצר בת חמישה ימים (שהינה מתונה מזו אשר התבקשה על ידי המשיבה), ובעניין זה, בניגוד לטענת המבקשים, אין לבית משפט השלום יתרון כלשהו על פני בית המשפט המחוזי. העובדה כי האיזונים שערך בית המשפט המחוזי הביאו אותו למסקנה שונה מזו שאליה הגיע בית משפט השלום, היא לבדה אינה מצדיקה מתן רשות ערר.

הבקשה נדחית, אפוא.

ניתנה היום, י"ד בסיון התשע"ד (12.6.2014).

שׁוֹפֵט